

Sygn. akt II Ka 397/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk (spr.)
Sędziowie:	SO Agata Kowalska SO Karol Troć
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Anny Szpakowskiej

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2019 r.

sprawy **S. G.**

oskarżonego z art. 177 § 1 kk w zb. z art. 177 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez obrońcę oskarżonego i prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 20 marca 2019 r. sygn. akt II K 1569/18

I. zaskarżony wyrok zmienia w ten tylko sposób, że podstawę prawną zasądzenia nawiązek w pkt VIII uzupełnia o §4 art. 47 kk;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia S. G. od kosztów sądowych za II instancję stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 397/19

UZASADNIENIE

S. G. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 2 lipca 2018 roku w miejscowości W., powiat (...), województwo (...) kierując ciągnikiem rolniczym marki U. (...) o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości o stężeniu 0,90 promila alkoholu we krwi, podczas włączania się do ruchu z drogi leśnej na drogę prowadzącą z miejscowości D. do miejscowości J. zderzył się z jadącym w kierunku J. samochodem marki V. (...) o nr rej. (...) kierowanym przez L. S., w wyniku którego przewożony pasażer ciągnika A. Ł. doznał obrażeń ciała w postaci: stłuczenia głowy ze złamaniem kości potylicznej i odmą wewnątrzczaszkową, złamaniem kości skroniowej lewej, złamaniem podstawy piramidy lewej kości skroniowej, krwiakiem nadoponowym i

krwiakiem przymózgowym nad prawą półkulą mózgu, stłuczenia twarzoczaszki ze złamaniem ściany bocznej oczodołu lewego, złamania obojczyka lewego, złamania łopatki lewej, Stłuczenia klatki piersiowej ze złamaniem żeber III – IX po stronie lewej z obustronną odmą opłucną i rozedmą podskórną szyi, klatki piersiowej i brzucha, a także zaburzeń psychicznych o podłożu somatycznym, pourazowych zaburzeń świadomości o charakterze mającena i pourazowych funkcji poznawczych, które to obrażenia i dolegliwości spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, zaś L. S. doznał obrażeń ciała w postaci: stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu i raną tłuczoną w okolicy potylicznej, stłuczeni klatki piersiowej, stłuczenia obu kończyn górnych oraz stłuczenia prawej kończyny dolnej, co skutkowało rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni, tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. w zb. z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

II. w dniu 2 lipca 2018 roku w miejscowości W., powiat (...), województwo (...) kierował pod drodze publicznej ciągnikiem rolniczym marki U. (...) o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 0,90 promila alkoholu we krwi, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim w dniu 20 marca 2019 r.:

I. Oskarżonego S. G. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie I aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu 2 lipca 2018 roku w miejscowości W., powiat (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierował pojazdem mechanicznym – ciągnikiem rolniczym marki U. (...) o numerze rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 0,90 promila alkoholu we krwi, i nie należycie obserwował drogę przed pojazdem w wyniku czego podczas wyjeżdżania z drogi gruntowej nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu L. S. – kierującemu pojazdem marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) doprowadzając do zderzenia pojazdów na skutek czego pasażer ciągnika A. Ł. doznał wielomiejscowych i wielonarządowych obrażeń ciała w postaci: stłuczenia głowy ze złamaniem kości potylicznej z wgłobieniem i odmą wewnątrzczaszkową, złamaniem z wgłobieniem kości skroniowej lewej, złamaniem podstawy piramidy lewej kości skroniowej, krwiakiem nadoponowym i krwiakiem przymózgowym nad prawą półkulą mózgu, stłuczenia twarzoczaszki ze złamaniem ściany bocznej oczodołu lewego, złamania obojczyka lewego, złamania łopatki lewej, stłuczenia klatki piersiowej ze złamaniem żeber od III do IX po stronie lewej z obustronną odmą opłucną i rozedmą podskórną szyi, klatki piersiowej i brzucha, a także zaburzeń psychicznych na podłożu somatycznym - pourazowych zaburzeń świadomości o charakterze mającena i pourazowych funkcji poznawczych, które to obrażenia spowodowały ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu, zaś L. S. doznał obrażeń ciała w postaci potłuczenia ogólnego, zwłaszcza stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu i raną tłuczoną w okolicy potylicznej, stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia obu kończyn górnych w okolicy łokci oraz stłuczenia prawej kończyny dolnej w okolicy kolana, co skutkowało rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni, tj. czynu stanowiącego występki z art. 177 § 2 k.k. w zb. z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz w zw. z art. 178 § 1 k.k., i za czyn ten na podstawie tych przepisów skazał go, zaś na podstawie 177 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz w zw. z art. 178 § 1 k.k. wymierzył karę 2 lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 2 k.k. w zw. z art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

III. oskarżonego S. G. w ramach czynu zarzucanego mu w punkcie II aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu 2 lipca 2018 roku w miejscowości W., powiat (...), województwo (...) kierował pod drodze publicznej ciągnikiem rolniczym marki U. (...) o nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 0,90 promila alkoholu we krwi, tj. czynu stanowiącego występki z art. 178a § 1 k.k. i za czyn ten na podstawie tego przepisu skazuje go i wymierzył karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat;

V. na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 5.000 złotych tytułem świadczenia pieniężnego;

VI. na podstawie art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 85a k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. orzeczone oskarżonemu w punkcie pierwszym i trzecim wyroku kary pozbawienia wolności połączył i jako łączną karę wymierzył S. G. karę 2 lat pozbawienia wolności;

VII. na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. orzeczone za poszczególne przestępstwa środki karne w punkcie drugim i czwartym wyroku połączył i orzekł wobec oskarżonego łączny środek karny dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;

VIII. na podstawie art. 47 § 3 k.k. orzekł od oskarżonego S. G. tytułem nawiązek na rzecz pokrzywdzonego A. Ł. kwotę 5.000 złotych oraz na rzecz pokrzywdzonego L. S. kwotę 2.000 złotych;

IX. zwolnił oskarżonego od uiszczania opłaty i zwrotu wydatków postępowania, przejmując te ostatnie na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku sądu I instancji wniósł **prokurator**. Zaskarżając wyrok w części dotyczącej kary, orzeczeniu temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego w postaci art. 47 § 3 kk poprzez orzeczenie na jego podstawie nawiązek na rzecz pokrzywdzonych w kwotach 5000 złotych i 2000 złotych, w sytuacji gdy powołany przepis stanowi, że nawiązkę na jego podstawie orzeka się w wysokości co najmniej 10000 złotych. W konsekwencji podniesionego zarzutu skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 47 § 3 kk od oskarżonego nawiązki w kwocie 20000 złotych na rzecz pokrzywdzonego A. Ł. oraz nawiązki w kwocie 10000 złotych na rzecz pokrzywdzonego L. S..

Apelację od wyroku sądu I instancji wniósł także **obrońca oskarżonego S. G.**. Zaskarżając wyrok w całości, orzeczeniu temu zarzucił obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 79 § 1 pkt 4 kpk polegającą na prowadzeniu postępowania sądowego pomimo, że oskarżony S. G. nie miał obrońcy, gdzie jego udział był obowiązkowy albowiem zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci opisu doznanych w trakcie zdarzenia z dnia 2 lipca 2018 r. obrażeń, a nadto oświadczenia oskarżonego, że leczył się on neurologicznie po wypadku będącym przedmiotem niniejszego postępowania w związku z doznanymi urazami głowy, przy uwzględnieniu jego zachowania w toku postępowania przygotowawczego, a także postępowania sądowego jednoznacznie wskazują, iż zachodzi uzasadniona wątpliwość czy stan jego zdrowia psychicznego pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądnym, co skutkuje wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 kpk;

- art. 202 kpk w zw. z art. 167 kpk poprzez niepodjęcie przez sąd inicjatywy dowodowej i niedopuszczenie dowodu z opinii biegłych psychiatrów celem ustalenia, czy oskarżony S. G. był poczytalny w dacie zarzucanego mu czynu oraz jaki jest aktualny stan jego zdrowia psychicznego, a nadto czy może brać udział w postępowaniu w sytuacji, gdy istniały wątpliwości w tym zakresie wynikające z oświadczenia oskarżonego, a nadto jego zachowania w toku postępowania przygotowawczego oraz sądowego, co skutkuje wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 10 kpk.

Niezależnie od powyżej powołanych zarzutów skarżący podniósł ponadto:

II. w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie I aktu oskarżenia:

- naruszenie art. 7 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności wadliwą ocenę zeznań świadka A. Ł., który wskazywał, że pojednał się z oskarżonym, co doprowadziło do zaniechania rozważenia przez sąd czy w stosunku do oskarżonego zachodzą przesłanki do nadzwyczajnego złagodzenia kary na zasadzie art. 60 § 2 kk w zw. z art. 57 § 2 kk w zw. z art. 53 kk oraz ewentualnego warunkowego zawieszenia w stosunku do oskarżonego kary pozbawienia wolności, co w konsekwencji doprowadziło do wymierzenia oskarżonemu kary surowszej, w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności, w oparciu o dyspozycję art. 178 § 1 kk;

- naruszenie art. 424 § 2 kpk poprzez sporządzenie uzasadnienia, które nie zawiera wskazania, z jakich przyczyn sąd nie zastosował w stosunku do oskarżonego instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary, co doprowadziło do niemożności dokonania merytorycznej kontroli orzeczenia w zakresie instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary w stosunku do oskarżonego;

- naruszenie art. 7 kpk poprzez dowolną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności wyrażającą się w oparciu ustaleń faktycznych w przedmiocie obrażeń ciała, jakich doznał A. Ł. w wyniku zdarzenia z dnia 2 lipca 2018 r., o niekompletną opinię dr n. med. J. R., co doprowadziło do wadliwego ustalenia stanu faktycznego i przyjęcia, że A. Ł. w wyniku przedmiotowego zdarzenia doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu;

- naruszenie art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 1 kpk poprzez zaniechanie przeprowadzenia z urzędu dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych, pomimo zachodzących zarówno w zeznaniach świadków, jak też w wyjaśnieniach oskarżonego sprzeczności odnośnie okoliczności wypadku, co doprowadziło do naruszenia obowiązku działania z urzędu w celu wyjaśnienia istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy.

III. w zakresie czynu zarzucanego oskarżonemu w punkcie II aktu oskarżenia:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, polegający na bezpodstawnym określeniu negatywnej prognozy wobec oskarżonego i orzeczenie względem niego kary pozbawienia wolności jest adekwatne do stopnia jego zawinienia, a także dla osiągnięcia celów kary, w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa, co w konsekwencji spowodowało orzeczenie wobec oskarżonego rażąco niewspółmiernie surowej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, podczas gdy prawidłowa ocena takich okoliczności jak m.in. dotychczasowa niekaralność oskarżonego, przyznanie się do winy, zachowanie po popełnieniu przestępstwa, powinny skutkować zastosowaniem wobec oskarżonego instytucji warunkowego zawieszenia orzeczonej kary 3 miesięcy pozbawienia wolności. W konsekwencji tak sformułowanych zarzutów, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł apelację i wniosek w niej zawarty. Prokurator poparł apelację wniesioną przez prokuratora i wniosek w niej zawarty, wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy oskarżonego. Oskarżony oświadczył, że nigdy w życiu nie miał żadnych problemów z prawem oraz wyraził skruchę.

Pokrzywdzony A. Ł. wskazał, że nie ma żalu do oskarżonego, a S. G. interesuje się stanem jego zdrowia i często oferuje pomoc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się niezasadna i nie podlegała uwzględnieniu, zaś apelacja prokuratora również cechowała się niezasadnością, jednak to ona przyczyniła się do zmiany podstawy prawnej rozstrzygnięcia o środku kompensacyjnym. Przed przystąpieniem do analizy treści wywiedzionych środków odwoławczych zaznaczyć należy, że z uwagi na o wiele większy zakres zaskarżenia pierwszoinstancyjnego wyroku przez obrońcę oskarżonego, celowe jest odniesienie się do jego apelacji w pierwszej kolejności. Obrońca oskarżonego swoją apelację oparł na przesłankach odwoławczych o charakterze zarówno bezwzględnym, jak i względnym, jednakże kontrola instancyjna nie potwierdziła nie tylko żadnego ze wskazywanych przez niego uchybień, jak też jakichkolwiek innych, które skutkowałyby koniecznością uwzględnienia wniosku apelacyjnego. Wskazując, że w odniesieniu do oskarżonego S. G., zaistniał przypadek obrony obligatoryjnej z art. 79 § 1 pkt 4 kpk, obrońca powołał się na fakt odniesienia przez oskarżonego poważnych obrażeń w trakcie zdarzenia oraz w konsekwencji odbywanie leczenia neurologicznego. W tym samym kontekście, oprócz naruszenia normy z art. 79 § 1 pkt 4 kpk, skarżący w punkcie I tiret drugi zarzucił sądowi I instancji obrazę art. 202 kpk w zw. z art. 167 kpk, w jednym i drugim przypadku wywodząc z tego zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 10 kpk. W odpowiedzi na

zarzuty skarżącego podkreślić należy, że w judykaturze wskazuje się, nie każde leczenie, nawet psychiatryczne, czy też pobyt oskarżonego w szpitalu psychiatrycznym, ewentualnie przebyte leczenie neurologiczne, oznacza konieczność powzięcia ze strony organu procesowego tzw. uzasadnionych wątpliwości w rozumieniu art. 79 § 1 pkt 3 i 4 kpk, a tym samym konieczność podjęcia inicjatywy dowodowej i powoływania biegłych lekarzy psychiatrów na podstawie art. 202 kpk do wydania opinii psychiatrycznej o stanie zdrowia psychicznego oskarżonego. Sformułowanie „uzasadnione wątpliwości” oznacza, że nie chodzi tu o czyjekolwiek lub jakiegokolwiek wątpliwości, lecz o takie wynikające z obiektywnych przesłanek, powzięte przez organ procesowy, a więc przez sąd lub prokuratora. Wątpliwości te muszą być zatem oparte na konkretnych dowodach lub na konkretnych okolicznościach ustalonych w sprawie i muszą wynikać z oceny owych dowodów i to oceny dokonanej in concreto przez uprawniony organ procesowy. Zapoznając się z uzasadnieniem podniesionych zarzutów w punkcie I tiret pierwszy i drugi zauważyć należy, że obrońca oskarżonego swoje twierdzenia oparł w zasadzie głównie na jednej okoliczności, a mianowicie na oświadczeniu oskarżonego S. G. złożonym w trakcie pierwszego przesłuchania, iż był on „leczony neurologicznie po wypadku będącym przedmiotem niniejszego postępowania w związku z doznanymi urazami głowy oraz nadal pozostaje pod kontrolą neurologa” (k. 117 – 118). W przekonaniu sądu II instancji, okoliczność ta, nie jest wystarczającą podstawą do przyjęcia przez organ procesowy uzasadnionych wątpliwości, że stan jego zdrowia psychicznego nie pozwala na udział w postępowaniu lub prowadzenie obrony w sposób samodzielny oraz rozsądny. Skarżący nie wyjaśnił przy tym na czym miało polegać zachowanie oskarżonego, na które to powoływał się, a które wespół ze złożonym przez oskarżonego oświadczeniem, miało uzasadniać przyjęcie przez sąd, iż zachodzi wypadek obrony obligatoryjnej. Po zapoznaniu się z przebiegiem postępowania, sąd II instancji również nie stwierdził podstaw do czynienia takich wniosków, gdyż oskarżony wypowiadał się w sposób logiczny i racjonalny, a co więcej bezpośrednio po rozpoczęciu przewodu sądowego wskazał, że obecnie już nie leczy się neurologicznie. Argumenty skarżącego obrońcy w tym przedmiocie uznać należy zatem za niezasadne i niemogące prowadzić do wniosku o konieczności posiadania obrońcy w przedmiotowym postępowaniu, a tym samym zaistnieniu bezwzględnej przesłanki odwoławczej. Nieprzekonujące dla sądu odwoławczego są też poszczególne zarzuty obrazy prawa procesowego podniesione w punkcie II apelacji. Przypomnienia wymaga, że dla skuteczności zarzutu opartego na przesłance odwoławczej z art. 438 pkt 2 kpk, konieczne jest zaistnienie nie jakiegokolwiek obrazy przepisów proceduralnych, ale takiej, która ma wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia, a na gruncie przedmiotowej sprawy przesłanki te nie zostały spełnione. Podnosząc zarzut dowolności w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, apelujący powołał się na nieuwzględnienie przez sąd meriti postawy pokrzywdzonego A. Ł., który wskazywał, iż nie żywi do oskarżonego urazy i nie chce jego ukarania. Okoliczność ta przy jej prawidłowym uwzględnieniu, w przekonaniu skarżącego, powinna doprowadzić sąd I instancji chociażby do rozważenia zastosowania instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary i warunkowego zawieszenia jej wykonania, czemu sąd meriti winien dać wyraz w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Ustawodawca w art. 60 § 2 kk przewidział trzy przypadki, kiedy sąd może skorzystać z instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary podkreślając, że może to mieć miejsce jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach. W ocenie sądu II instancji, nawet mając na względzie postawę A. Ł. oraz stosunek oskarżonego względem tego pokrzywdzonego, a także uprzednią niekaralność S. G., nie można przyjąć, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 60 § 2 kk, a najniższa możliwa kara za popełnione przestępstwo byłaby niewspółmiernie surowa. Podejmując próbę przekonania sądu o racjonalności zastosowania właśnie tej instytucji wespół z probacyjną instytucją warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności skarżący zdaje się pomijać pozostałe okoliczności jak chociażby to, że w wyniku tego zdarzenia obrażenia odniósł nie tylko A. Ł., ale także L. S., a zdarzenie będące przedmiotem tej sprawy, oceniane przez pryzmat całokształtu okoliczności, przemawia za uznaniem, że cechuje się ono znacznym stopniem winy i społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I zaskarżonego wyroku. Niezastosowanie przez sąd meriti, oczekiwanych przez skarżącego rozwiązań nie oznacza, że okoliczności istotne z punktu widzenia dyrektyw wymiaru kary, nie zostały uwzględnione, skoro mimo istotnych okoliczności o charakterze obciążającym, oskarżonemu wymierzono karę w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Na marginesie wskazać również należy, że w sytuacji, kiedy sąd I instancji na etapie wyrokowania, w ogóle nie rozważał zastosowania wskazanych przez skarżącego instytucji, to nie miał on również obowiązku odnoszenia się do tych okoliczności w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia. Sąd odwoławczy w sposób krytyczny ustosunkował się także do zarzutu obrazy art. 7 kpk podniesionego odnoszącego się do opinii biegłego lekarza J. R., w której biegły określił charakter obrażeń odniesionych w wyniku zdarzenia przez pokrzywdzonego A. Ł. (k. 79 - 80). Po zapoznaniu się

z jej treścią, sąd odwoławczy nie stwierdził, ani braków formalnych, ani też merytorycznych opinii, co przemawia za uznaniem, że jest ona jasna i pełna. W tym względzie przypomnieć również należy, że jeżeli dowód z opinii jest przekonujący i zrozumiały dla organu procesowego to fakt, że opinia nie jest przekonująca dla stron, nie może stanowić podstawy do ponownego powołania tego samego biegłego lub dopuszczenia dowodu z opinii innych biegłych. W treści tej opinii biegły dr n. med. J. R. uargumentował, jakie okoliczności wynikające z dokumentacji pokrzywdzonego A. Ł. stały się podstawą do uznania, że urazy spowodowane w wyniku wypadku stanowią ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu (art. 156 § 1 pkt 2 kk). Wśród nich biegły wskazał ciężki uraz czaszkowo – mózgowy oraz uraz klatki piersiowej skutkujący obustronną odmą opłucnową podkreślając, że w obu powyższych przypadkach nieudzielenie choremu specjalistycznej pomocy medycznej w postaci leczenia operacyjnego prowadziłoby do zgonu. Biegły jako uczestnik postępowania karnego pozostaje autonomicznym podmiotem, który sam podejmuje decyzję, w przedmiocie wykorzystanych metod badawczych celem opracowania zleconej mu opinii. Zauważyć należy, że wybór metody oraz określenie niezbędnych działań nadal pozostaje w sferze tzw. wiadomości specjalnych, których ani sąd, ani tak jak w tym przypadku strona skarżąca – nie posiada. Bezprzedmiotowe zatem uznać należy wskazanie obrońcy, że biegły winien wypowiedzieć się, co do charakteru obrażeń ciała po zbadaniu A. Ł.. Finalnie jeszcze raz powtórzyć należy, że nie zaistniały okoliczności wskazane w art. 201 kpk, zatem opinia biegłego dr n. med. J. R., jako jasna i kompletna, mogła stanowić podstawę do czynienia ustaleń faktycznych, które w niniejszej sprawie niewątpliwie miały znaczenie dla przyjęcia mniej korzystnej dla oskarżonego kwalifikacji prawnej czynu. W dalszej części apelacji obrońca oskarżonego S. G. podniósł zarzut obrazy art. 167 kpk w zw. z art. 193 § 1 kpk wskazując na konieczność dopuszczenia opinii biegłego z zakresu ruchu drogowego i rekonstrukcji wypadków komunikacyjnych. Treść art. 193 § 1 kpk obliuguje sąd procedujący w sprawie do zasięgnięcia opinii biegłego w sytuacji, gdy stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, wykraczających poza normalną wiedzę, jaką dysponuje organ procesowy. Konieczność taka zachodzi jedynie wtedy, gdy informacji tych nie można uzyskać na podstawie innych dowodów przeprowadzonych w czasie przewodu sądowego. Mając na względzie treść zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego stwierdzić należy, że taka sytuacja w niniejszej sprawie nie zaistniała, bowiem w wyjaśnieniach oskarżonego i zeznaniach świadków, brak jest sprzeczności, na które powołuje się skarżący obrońca, a rekonstrukcja wypadku mogła zostać dokonana przez organ procesowy w oparciu o osobowy materiał dowodowy bez konieczności zasięgnięcia opinii biegłego. Z wyjaśnień oskarżonego S. G. w istocie wynikało, że w momencie dojeżdżania do drogi, nie widział on zbliżającego się samochodu pokrzywdzonego L. S.. Oskarżony zaznaczył przy tym, co też pominął skarżący obrońca, że widoczność w miejscu wyjazdu w sposób znaczny ograniczały mu zarośla i to było zasadniczą przyczyną niedostrzeżenia pojazdu w odpowiednim momencie. S. G. zobaczył samochód pokrzywdzonego w chwili, kiedy wyjechał już na drogę, a L. S. był zmuszony do podjęcia manewrów obronnych. Nadmienić również należy, że ocena zaistniałej sytuacji drogowej jest nieskomplikowana, bowiem to na oskarżonym jako włączającym się do ruchu, ciążył szczególny obowiązek ustąpienia pierwszeństwa i skutecznego upewnienia się, że podjętym przez siebie manewrem nie zakłóci toru jazdy innych pojazdów, któremu to obowiązkowi oskarżony nie sprostął. Na marginesie sąd odwoławczy zobligowany jest również do wskazania, że obowiązek ustąpienia pierwszeństwa zachodzi niezależnie od tego, czy pojazd poruszający się z pierwszeństwem przestrzega zasad bezpieczeństwa, czy też zasad tych nie przestrzega. Okoliczności niniejszej sprawy nie dają jednak nawet podstaw do wnioskowania o ewentualnym nieprawidłowym zachowaniu się pokrzywdzonego jako uczestnika ruchu drogowego, zatem mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności stwierdzić należy, że opinia biegłego dla rozstrzygnięcia tej kwestii była zbędna i z tego względu sąd meriti nie miał obowiązku podejmowania inicjatywy dowodowej. Przymiotem zasadności sąd II instancji nie obdarzył również zarzutu zawartego w punkcie III apelacji, w którym to obrońca odniósł się do kwestii przyjęcia negatywnej prognozy kryminologicznej wobec oskarżonego bez uwzględnienia okoliczności przemawiających na jego korzyść, co w ocenie obrońcy, skutkowało wymierzeniem oskarżonemu za czyn przypisany mu w punkcie II wyroku, kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Rozpatrując ten zarzut w kontekście okoliczności niniejszej sprawy stwierdzić należy, że decyzja sądu I instancji w przedmiocie wyboru rodzaju kary jest prawidłowa. Sąd I instancji przy wymiarze kary miał niewątpliwie na względzie uprzednią niekaralność oskarżonego i przejawianą przez niego postawę po zaistnieniu przestępstwa, niemniej jednak nie można tracić z pola widzenia okoliczności obciążających. Oskarżony wykonując pracę w lesie miał bowiem świadomość, że będzie kierował zespołem pojazdów w postaci ciągnika z załadowaną przyczepą, a przy tym, że będzie poruszał się w porze dziennej drogami publicznymi, gdzie odbywa się ruch pojazdów.

Przeprowadzone u oskarżonego badanie poziomu alkoholu w organizmie wykazało 0,90 promila, co łącznie z okolicznościami przedstawionymi powyżej prowadzi do wniosku o znacznym stopniu winy i społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu i uzasadnia zdecydowaną reakcję wymiaru sprawiedliwości w postaci wymierzenia kary bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Nadmienić również trzeba, że chociaż z jednej strony sąd I instancji wybrał karę rodzajowo najbardziej dolegliwą dla sprawcy, to jednak ukształtował ją w dolnych granicach ustawowego zagrożenia, a finalnie kara ta na zasadzie absorpcji uległa połączeniu z karą orzeczoną za przestępstwo w punkcie I wyroku, zatem ma charakter symboliczny. Mając na uwadze całokształt okoliczności niniejszej sprawy, sąd odwoławczy nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia we wskazanym przez skarżącego zakresie. Sprawstwo oskarżonego w zakresie zarzuconych mu czynów z art. 177 § 1 k.k. w zb. z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz art. 178 a § 1 kk nie budzi żadnych wątpliwości. Zauważyć również należy, że obrońca nie podniósł literalnie zarzutu rażącej niewspółmierności kary, skierowanego bezpośrednio do zastosowanej przez sąd I instancji sankcji prawnokarnej w postaci kary łącznej, środków karnych oraz środków kompensacyjnych, zatem sąd II instancji, respektując pogląd wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 stycznia 2018 r. w sprawie II AKa 275/17, nie ma obowiązku szczegółowego odniesienia się do tych rozstrzygnięć, w sytuacji, kiedy uważa je za prawidłowe. Przechodząc do apelacji oskarżyciela publicznego, również nie sposób przyznać jej waloru zasadności, gdyż o ile rzeczywiście wadliwość kwestionowanego rozstrzygnięcia nastąpiła to nie w kierunku takim na jaki wskazuje skarżący prokurator. Orzekając na rzecz pokrzywdzonych – A. Ł. kwotę 5000 złotych oraz pokrzywdzonego L. S. kwotę 2000 złotych, jako podstawę prawną orzeczenia o środku kompensacyjnym, sąd I instancji wskazał jedynie art. 47 § 3 kk. Tymczasem treść tego przepisu w sposób jednoznaczny wskazuje minimalną wysokość orzeczonej nawiązki określając ją na kwotę 10000 złotych. Z pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia bez wątpienia wynika jednak, jaka była rzeczywista intencja sądu I instancji i jakie kwoty na rzecz pokrzywdzonych miał zamiar zasądzić, a w przekonaniu sądu II instancji są one odpowiednie. Mając zatem na względzie powyższe, sąd odwoławczy poprawił błędną podstawę prawną orzeczonej nawiązki i uzupełnił ją o art. 47 § 4 kk, który stwarza możliwość orzeczenia tego środka kompensacyjnego w niższej wysokości w sytuacji m. in. pojednania się pokrzywdzonego ze sprawcą. Z uwagi na sytuację materialną oskarżonego Sąd Okręgowy zwolnił go od kosztów sądowych za II instancję stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k.